

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 frt.
Fél évre . . . 2 frt.
Negyed évre . . . 1 frt.

Minden a lap szellemi részére vonatkozó közlemény, továbbá előzetések, hirdetések, fel-szólamlások ide intőzendők.

SZERKESZTŐSÉG
I. tized 226. szám.

SZENTÉS ÉS VIDÉKE

TÁRSADALMI, KÖZMŰVELŐDÉSI IPAR ÉS GAZDÁSZATI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN SZOMBATON.

HIRDETÉSI ÁRAK:

3 hasábos petsorért
egyszeri hirdetésnél 20
kr., kétszerinél 15 kr.,
háromszorinál 10 kr.
számítatik.

„NYILTTÉR“
minden sor 15 kr.

Bélyegdíj minden egyes
beiktatásnál 30 kr.

Bérmertlen levelet
nem fogadunk el.

Válasz a „Szentési Lap” interpellációjára.

A „Szentési Lap” folyó évi 7-ik számában „A vállalkozók pöre” cím alatt megjelent cikk írója vagyis a lap szerkesztője sajnálatát fejezi ki a fölött, hogy a „Budapesti Hirlap” folyó évi január 28-ik számában megjelent „Sápiisták” című cikket a „Szentés és Vidéke” is szószerint közölte s csillag alatt azon megjegyeztette, hogy ez, t. i. a gátépítési munkálatok kiadása Horváth Gyula kormánybiztossága alatt történt. Ebből a „Szentési Lap” azt sejtve, hogy a „Szentés és Vidéke” ki tudja mily rettenetes philippikát akar írni a kormánybiztos személye vagy eljárása ellen, ily kihívással fordul lapunkhoz: „El is várjuk, sőt felkérjük a Szentés és Vidékét, hogy azon soha le nem róható hála és tisztelet, melylyel Szentés városának lakossága ivadékról ivadéokra tartozni fog Horváth Gyulának, egyáltalában ne korlátozza abban, hogy ha van valami mondani valója, nyiltan, szabadon és becsületos férfiasággal elmondja Horváth Gyula kormánybiztos eljárása felett. Ezt várjuk s ezzel most már tartozik is a Szentés és Vidéke önmagának és olvasó közönségének.”

Öszintén megvalljuk, hogy kevés mondani valónk van s azt hisszük, lapunkunk sem várhat egyebet, mint a mit lapunk f. é. 7-ik számában „A szentési túltés-munkálatok” című cikkben mondtunk. De egyet mást még is tartozunk elmondani az igazság érdekében s álláspontunk igazolása végett.

Először is nyiltan megvalljuk, hogy az egész cikket több polgártársunk egyenes felkérésére közöltük, mert dacára annak, hogy a „Budapesti Hirlap” nevezett számából 60 példány rendeltetett meg Szentésről, sokan nem tudtak hozzá jutni s olyan egyszerű polgárok is tudakozódtak nálunk a dolog felől, a kik nem igen szoktak napi lapot olvasni. Nem is lehet csodálkozni ezen a kíváncsiságon, mert 175,000 frt nem oly csekély összeg, hogy csak úgy félvállról beszéljünk róla. Ime, a cikk megjelenésének genesise.

De hogy roszakarat vezetett volna bennünket ez ügyben, azt a kaján irigység sem mondhatja rá. Azt csak akkor mondhatná rák valaki, ha a „Sápiisták” című cikk közlése után a Horváth Gyula kormánybiztos eljárását igazoló jegyzőkönyvet hallgatással mellőztük vagyis nem közöltük volna, sőt többet tettünk a „Szentési Lap”-nál, mert azt, „hogy Horváth Gyula urat a fenforgó kérdésben vád nem illetheti, a ritkított betikkel szedettük, hogy senki figyelmét se kerülje ki. Ezen eljárásunk, azt hisszük, sőt meg vagyunk róla győződve, egészen korrekt s mindenkit fog kielégíteni, de ki fogja elégiteni Horváth Gyula kormánybiztos urat is, mert oly laptól ered, melynek szerkesztője tőle független, mert soha a legcsekélyebb kegyért vagy szívességért, annál kevésbbé állásért soha nem folyamodott hozzá, s így nem lehet célja a kormánybiztos s eljárását ok nélkül akár dicsérni, akár becsülni. Sőt egyebet is mondtunk. Ha abból az ellenszenvből, melylyel a „Szentési Lap” szerkesztője azon férfi iránt viseltetik, ki meggyenk első tisztviselője s ki egy időben a legszébb példaadással és élete vesztélyeztetésével véte városunkat árviz idején s mely ellenszenvnek nem rég a legeklatansabb bizonyítékát adta, csak egy mákszemnyit bírnánk, sok furcsaságot hozhatnánk fel a kormánybiztos bosszantására, de lásza, nem tesszük, még csak egy szóval sem érintjük, mert a kinek bármi tekintetben is kiválóbb érdemei vannak, azt holmi apróságok miatt nem azotuk megtámadni, annál kevésbbé azon tisz-

teletet, melyet az illető élvez, lábbal taposni, mint a „Szentési Lap” tenni szokta. Ha minden alkalmat szeretnénk megagadni a kormánybiztosság ellen való fellépésre s eljárásának megbírlására, akkor bő anyagot nyújtana H.-M.-Vásárhely köztörvényhatóságának felterjesztése, melyben ez tiltakozik a kormánybiztosságnak a pénzügyminiszterhez intézett s Vásárhelyt nem a legszebb színben feltüntető, sőt egyenesen gyanúsító felterjesztése ellen. És lássa, ezt sem tettük, pedig sok épületes dolgot tanulhatnánk Vásárhely város felterjesztéséből. Ugy vagyunk meggyőződve, hogy nem csak a kormánybiztos, hanem a legszegényebb ember is fel tudna bennünket keresni, ha igazságtalan támadást intéznénk ellene, a „Szentési Lap” pedig hivatlanul lép fel védőként, holott szükség sincs rá, s higgye el, hogy a mi eljárásunk, mivel sem hasznót sem hivatalt nem várunk utána, egészen más színben tűnik fel városunk közönsége előtt, mint a „Szentési Lap” egekig való magasztalása. Mi eddig is, jövőre is különbséget teszünk az önzetlen tisztelet és a servilismus között, amaz nem ismer sem ellenséget sem barátot, hanem csupán tettet, mely érdeme szerint méltányoltatik, emez pedig a zsiros fazekek nyomát követi s ezek megszerzésében leli főcélját s ámbár ez utóbbi hasznosabb, mi mindazáltal az előbbinek zászlóvivői akarunk maradni. Tehát ezután is örei leszünk a közjónak, védői az igazi érdemnek, önzetlen tisztelői jóakaróinknak, de mint függetlenek s le nem kötelezettek nem hunyhatunk szemet s nem hallgathatunk, ha a közjót veszély fenyegeti.

Végül, hogy ne maradjunk adósok, még ama fatális megjegyzésünket kell megmagyaráznunk, mely szerint ama munkálatok Horváth Gyula kormánybiztossága alatt lettek kiadva. Pedig ezt a megjegyzést épen a „Szentési Lap” szerkesztőjének kellett volna megérteni. A dolog magyarázata az, hogy az 1881 évben a bükény-mindszenti társulatnak három kormánybiztosa volt: Stammer Sándor alispán, továbbá mélt. főispánunk boldogult fia Rónay, végre Horváth Gyula, habár e megjegyzés elmaradhatott volna is, mert ha Stammer Sándor kormánybiztossága alatt történt volna a vállalkozók összebeszélése, a „Szentési Lap” bizonyosan őt tette volna felelőssé a kárba vesztett 175,000 frtért, amint kész volt őt a legkiméltelenebbül megtámadni akkor, mikor a társulat érdekében s a közigazgatási bizottság engedélyező határozata folytán 14,000 frtot vett fel kölcsön a megyei közmunkaváltási pénztárból — mi pedig ismételtel mondjuk, hogy a kárba vesztett 175,000 frtért Horváth Gyula kormánybiztos nem vádoljuk, s most sem vádoljuk.

Ez a válaszuk.

A gyümölcsstermelés szükségességéről hazánkban.*)

I

Mult számunkban tett ígretünkhez képest megkezdvén egyes gazdasági cikkek közlését, első sorban egy nálunk meglehetősen elhanyagolt gazdasági ágról, a gyümölcsstermelésről, egy egész cikksorozatot közlünk.

Midőn néhány évvel ezelőtt Pluhár Pál szőlőszeti vándortanár járt nálunk s a szőlő mivéléről felolvasást tartott, az általa elmondottak gyakorlati bemutatása végett Szűcs Dániel polgártársunk szöjléjébe ment az érdeklődő hallgatókkal s összecsapta kezét, midőn a szőlők gyümölcsfáinak ágasbogar, minden gondozást nélkülöző alakjait látta. S igaza volt, midőn mondta, hogy oly gondozatlan fák tulajdonosa egy szem gyümölcsöt sem érdemel meg, mert nálunk ugyancsak édes kevés gond fordítatik a gyümölcsészetre, holott ennek értel-

*) Felolvasatott a fővárosi Gazda-körben Villási Pál, hazánk egyik legkitűnőbb pomológusától.

mes kezelése már hazánkban is nem egy városnak jelentékeny jövedelmi forrását képezi. Ezen oknál fogva hasznos és érdekes olvasmányt vélünk nyújtani tisztelt olvasóinknak, midőn hazánk legjelesebb gyümölcsstermelőjének Villási Pálnak a „Magyar Föld” című gazdasági napilapban megjelent felolvasását egész terjedelmében közöljük.

A gyümölcsstermelés jövedelmezőségének hazánkban egyik főbiztosítékát a gyümölcsfa-ültetés tömegessége képezi, mert a tömeges ültetésnek nemcsak megőrzése jobban kifizeti magát, hanem mert a tömeges termést értékesíteni is könnyebb, — ezen tömeges ültetéseket nagyon akadályozza nálunk azon majdnem általános elterjedt előítélet, hogy a gyümölcs élvezete csak luxus, mely nélkül könnyen el lehet az ember, holott azt közelebbről szemügyre véve, kénytelenek leszünk megengedni, hogy az oly táplálék, mely magában véve nem elég ugyan arra, hogy az ember életét kellő erőben föntartsa, de más eledelokkal együttesen élvezve oly szükséges kiegészítő részét képezi táplálkozásunknak, hogy azt még azok is, kik különben mindennel el vannak látva, mi az élet föntartásához szükséges, hátrány nélkül nem nélkülözhetik, és épen ezen körülmény adja kezünkbe az okát annak, a miért a gyümölcs élvezete iránt minden ember, belső ösztönénél fogva, ellenállhatlan erővel vonzódik, legyen az szegény vagy gazdag, egészséges vagy lábadozó, fiatal vagy öreg, férfi vagy nő, meglett vagy gyermek, jól táplált vagy szűkölködő.

Ezek igazolásul hivatkozom arra, hogy a súlybe esett tengerészt, a legmegfelelőbb állati és növényi táplálék mellett is, betegségéből csak a gyümölcs élvezete gyógyítja meg; és azt is tudja minden gyakorló orvos, mily lényeges szerepet játszik a lábadozó beteg felgyógyulásában a gyümölcs. Tudjuk továbbá azt is — mert hisz a gyümölcsstermelők panaszai eléggé meggyőzőknek beünnek arról nemcsak nálunk, hanem Európában mindenütt, a hol kevesebb a gyümölcs — hogy az ingyen vevőket sem tilalom, sem rendőrség, sem szigor, sem jó szó, de még maga a kőfal sem képes visszatartani a tiltott gyümölcs elszajátításától. Miből egyáltalán könnyű a következtetés arra, hogy mindezen panasz csak akkor fog végképen elmúlni, ha egyszer annyi gyümölcsöt termelünk és azt ezáltal oly olcsóvá tettük, hogy ahoz boldog-boldogtalan könnyen hozzájuthasson és a rendes évi termés annyi lesz, hogy veszteléstett szükségletérzetet azzal mindenki épen úgy kielégíthesse, mint a gabona vagy huseledellel. De egyáltalán könnyű a következtetés arra is, hogy a mely növény termelése ily általános szükséglet-érzetet alapszik, annak teljes lehetetlen ki nem fizetni magát, főképen ott, ahol az annak termeléséhez szükséges feltételek — minők a talaj és égalj — oly kitűnő minőségben jelen vannak, mint hazánkban mindenütt.

Annak igazolásul, hogy a gyümölcsstermelés általános érzett szükséglen alapszik, hivatkozom még arra is, hogy Német- és Franciaországban, valamint Belgiumban és mindenütt, hol a gyümölcsstermelés jobban elterjedt, a gyümölcs élvezete nemcsak a jobb módúknál, hanem a legkülönfélebb alakban a köznépnél is mindennapi eledellé, vagyis a köznép mindennapi eledelének nélkülözhetlen kiegészítőjévé nőtte ki magát annyira, hogy még Lengyelországban is, hol a viszonyok és felfogások sajátosságánál fogva a parasztnak nemes gyümölcsöt termelni szabad nem volt, és az hol a bor és szőlő élvezete még kevésbé megközelíthető luxus a köznépnél számára, az utóbbi vackorból készít magának egy „kvasz”-nak nevezett sajátosog folyadékot, melyet mindennapi eledelének mindéggyikéhez használ és melyért annyira rajong, hogy szegénységét és nélkülözéseit tulajdonképpen csak akkor kezdi érezni és az őt annyira elálatosító pálnka élvezetéhez csak akkor fordul, midőn „kvasz”-sra kifogyott. — Egyébiránt tudjuk, hogy voltak és vannak népek, melyek közé a többiek közt az Amur folyótól délnek lakó almaindiánok is tartoznak, melyek majdnem kizárólag gyümölcsessel élnek és amellett jó erőben és egészségben érzik magukat, de arra nézve is történtek kísérletek, hogy munkás embereket hosszabb időn át, kevés kenyér mellett, megfelelő mennyiségű gyümölcsessel táplálták és a tapasztalás azt bizonyította, hogy ezen idő alatt azok nemcsak egészségesek maradtak, hanem teendőik elvégzésére tökéletesen megfelelő erőben maradtak. Azért Dioscorides görög orvos „Therapeutica” című munkájának II. kötetében, már időszámításunk első századában a gyümölcsöt az élelmi szerek közé sorolta.

De a gyümölcs élvezetének táplálékszerű szükségessége mellett bizonyít még az is, hogy mindazon országokban, melyek gyümölcsstermelése elég elterjedt ugyan arra, hogy a gyümölcs élvezetét a köznépnél is nagymértvűvé tegye, de mégsem elég nagy arra, hogy a belső szükségletet kielégítse, az évenként szaporodó termés mennyiség növekedésével a befogasztás is oly arány-

lan lépést tart, hogy szükségletüket külföldről fedezni kénytelenek és ezért például Németország maga évente 10—11 millió márkot ad ki.

Más részről, a mi a hazamosb gyümölcsévezet véghatását illeti, szívesen igazat adok ugyanannak az angol tábornoknak, a ki látván, hogy emberei a spanyolok rohama elől tágitani kezdenek, ezen szavakkal ugrott a boulani kezdő sorok közé: „Ti kutyák, a kik lussal éltek, csak nem fogjátok magatokat megveretni ezek által a narancsok által!” — és ömest megengedem, hogy a hus táplálék ingerléke ebbekbe, hanem egyttal vadabbakká és vérengzőlekké teszi az embereket; hanem az is bizonyos, hogy miundenttt, hol a gyümölcs élvezete a köznépül mindennapivá vált, ott azon kívül, hogy jólét és ezzel meglegedes ütötte fel tanyáját — miután a gyümölcs rendes élvezete hűti, csillapítja a vért, annak lüktetését szabályozza és egészségesebbé teszi — egyttal józanabb gondolkodás, nagyobb rendszeret, kitartóbb szorgalom, észszerűbb takarékoság, különösen pedig a kábító pálinka élvezete iránti ellenszenv honosult meg.

Takarékpénztáraink.

Minden év elején ugy a humanisztikus egyetek mint a pénztintézetek vezetői be szokták mutatni az érdekelt tagoknak a lefolyt év működési eredményét, hogy ezek tisztán lássák, vajjon előre haladt-e az egylet avagy egyéb intézet a kitűzött cél felé, megfelelt-e egy részről az érdekelték várakozásának, másrésztől saját rendeltetésének és magasabb intencióinak.

Helybeli két pénztintézetünk a szentesi és a szentes-vidéki takarékpénztár, fontos hivatással bírt mindekkoráig városunk gazdaközönségére, kereskedelmi és iparos osztályára nézve, mert hiszen ezek mint termelők s üzletemberek nem egyszer kénytelenek hozzájuk fordulni akár mint betevők, akár mint kölcsönkérők. Ez alkalommal azonban nem bocsátkozunk holmi pénzügyi fejtegetésbe, hanem kívánatosnak tartjuk első sorban a Szentes és vidéki takarékpénztár igazgatósági jelentése alapján egyrésztől tisztán az üzleti eredményt közölni, másrésztől ezen pénztintézetek jótékonyágáról röviden megemlékezni.

Az évi zárszámadás szerint az 1885. év végén mint tiszta nyereség-összeg ki van mutatva 16,146 frt 69 kr.

Hogy a tartalékalap, mely minden pénztintézetnél a külső hitelnek egyik főalapját képezi, 16 ezer forintra kiegészíthető legyen, az igazgatóság javaslatba hozza a közgyűlésnek, hogy arra 1151 forint 50 kr. fordíttassék, amennyiben az alapszabály is azt követeli, hogy mindévi tiszta nyereségből annak 15°/_o-on tuli összeg a tartalékalap gyarapítására fordítandó.

Azokban — amit egy pénztintézet sem kerülhet el — némi veszteség is érte a Szentes-vidéki takarékpénztárt 1367 frt 67 kr. erejéig, mely összegből azonban 1000 frt mint feltételes veszteség szerepel, amennyiben az ezen összeg iránti per folyamatban van s az eredmény előre nem tudható.

E veszteségtől eltekintve a részvényesek szép osztalékban részesülnek, mert egy 50 frtos részvény után esik 8 frt osztalék, mely 16 százalé-

nak felel meg. Azonkívül — mint minden esztendőben — jótékony célokra 192 frt 14 krt javasol az igazgatóság fordítani, u. m.:

Városi szegények háza és szegény tanulók ruházatainak alapítványához	50 frt — kr.
Szegény tanulóknak	20 „ — „
Nőegylet	10 „ — „
Izraelita nőegylet	5 „ — „
Helybeli iskolai könyv beszerzési alapra	10 „ — „
Helybeli árvaház részére	10 „ — „
Két felekezeti kórház	12 „ 14 „
Protestáns árvaeget	10 „ — „
Ötveny alap	10 „ — „
Széchenyi társulat	5 „ — „
Erdélyi köznevelődési egylet	10 „ — „
Felvid. magy. köznevelődési egylet	5 „ — „
Sárosmegyei magyar nyelv-terjesztő egylet	5 „ — „
Szabadság-szobor	10 „ — „
Szatmármegeyi árvizkárosultak	10 „ — „
Szent-István-szobor	5 „ — „
Budai honvéd szobor	5 frt — kr.

Jövőre a szentesi takarékpénztár üzleti eredményét is méltatni fogjuk.

Világfolyása.

Országgyűlés. A lefolyt héten még mindig az egyes szakminiszterium költségvetéseinek tárgyalása volt napi renden kisebb nagyobb érdeklődés mellett. F. hó 15-én a honvédelmi költségvetést tárgyalták s a részleteknél több érdekes felvétel történt. Nevezetesen Irányi Dániel felvilágosítást kért a csendőrség által itt-ott elkövetett visszaélésekre nézve. Febr. 16-án rövid egy óra alatt intézte el a képviselőház a napirenden volt összes tárgyakat, dacára annak, hogy az igazságügyi tárca költségvetésénél nagy vita volt készülőben. Azonban az ülés elején a terembe lépett Pauler igazságügyminiszter. Megjelenése különös hatást tett s minden oldalról eljenzés hangzott fel. Senki sem várta, hogy az igazságügyminiszter, a ki régóta betegeskedik, megjelenjék tárcájának tárgyalásán, s az ellenzék azt hitte, hogy távollétében zavartalanul folyhatik a vita a nélkül, hogy az igazságügyi politika ellenében előkészített támadás közvetlen érinthetné a minisztert. De a betegség által megtört férfinak pusztán látása elég volt arra, hogy a szólásra jelentkezett ellenzéki képviselőket a szólásra való előlásra bírja. A beteg emberrel szemben való gőzöngéség legyőzte az ellenzék férfaiiban az igazságügyi állapotokkal szemben való méltatlankodást és a beteg minisztert megkímélték attól, hogy végig hallgassa a helyzetnek éles megbíráását és elítélését. A csütörtöki ülésben Győry Elek indokolta az illetékek beszédese tárgyában az általa beterjesztett törvényjavaslatot, s egyttal tárgyalták a szemesés köthártyalob terjedésének megállításáról szóló törvényjavaslatot és a ház költségvetését.

Bulgária és Szerbia közt a békealkudozások egyszerre lettek félbeszakítva. A porta tiltakozik az ellen, mintha ő volna oka a szerb bolgár beke-tárgyalások félbeszakadásának, s hogy az e miatt való szemrehányást teljesen elhárítsa magáról, egy újabb bukaresti tudósítás szerint Madsid pasát táviratilag felhatalmazta, hogy bocsátkozzék bele a béke-feltételekről szóló javaslat első cikkének érdemleges tárgyalásába. Bárki volt is tehát az oka a tárgyalások megszakításának — mert Szerbia sem ismeri el magát hibásnak — hihető, hogy az alkudozások legközelebb megkezdődnek s a fegyverszünet leteltéig talán be is fejeztetnek. Párisi távirat szerint az odaérkezett tudósítások alapján nem kétkednek abban, hogy Szerbia és Bulgária közt a béke csakhamar meg lesz kötve. A mi a török-bolgár egyezményt illeti, Németország és Anglia barátságos közbelépése Oroszország lényegesen enyhítette a maga követeléseit. Ha a török-bolgár egyezmény imperszonális jelleget kap, azaz Bulgáriával, nem pedig csakis Sándor fejedelemmel kötöttnek tűnik fel, akkor Oroszország valószínűleg szintén nem fogja megtagadni hozzájárulását.

Poroszországban, hol évek óta heves küzdelem folyt a kormány és a kath. papság, illetve egyház között, egyszerre utóbbira nézve igen kedvező fordulat állott be, mi minden esetre a pápa beküldény magatartásának tulajdonítható. A porosz uralkháza elé a katolikus egyház ügyében beterjesztett törvényjavaslat indoklása kiemeli, hogy a kormányt már két év óta fennálló azon szándékában, hogy eleget tegyen a katolikus alattvalók óhajainak a papság kiképzését és a papság felletti bíraskodást illetőleg, eddig az a körülmény gátolta, hogy a parlamentek összefűlését ez utóbbi években mindenkor oly események kísérték, melyek a dolognak oly látszatot adtak volna, mintha a kormány támadások és fenyegetések által oly elhatározásokra volna bírható, melyekre önként nem határozta volna magát. Minthogy jelenleg ez aggodalomra nincs ok, a kormány felhasználta ezt az időpontot, hogy javaslatait többé ne tartsa vissza. E javaslatok hivatalva vannak a tulnyomólag evang. államban a régi jó viszonyt az állam és rom. kath. egyház közt ismét helyreállítani.

Törökország. A politikai helyzetben szombat óta semmi változás sem állott be. A török-görög kiegyezést célzó kísérletet hivatalosan tovább folytatják, de mindéddig eredménytelenül. A porta Feridun bej Athénbe utazását sürgeti, hogy jóakarattal bebizonyítsa s Görögországot mindenestre sakkban tartsa. A „Messondie“ páncélos hajó a Dardanellák felé veszi útját s ott fog állomásozni, hogy a görög hajók támadását megakadályozza. A nemrég Musztafa-Pasába rendelt csapatok parancsot kaptak, hogy Vranjába induljanak, hol a szerbek haderőiket összpontosítják.

MEGHÍVÁS.

A „Szentesi kereskedő ifjak önképző és segélyező egyesülete“ f. év márc. 6-án este 8 órakor saját

„SZENTES és VIDÉKE“ TÁRCÁJA.

Nagyravágyó álmok.

— BESZÉLY. —

(Folytatás.)

„Istenem, nem ezt akartam azzal mondani, de szükségtelen mindig ugyanazon tárgyról beszélni. A gróf korántsem az az ember, a ki ellen ellenszenvet éreznek, sőt ellenkezőleg . . . . .“

„Nem tudom, mit nem adna érte, ha ezeket a szavakat nagyságos kisasszony saját szájából hallhatná,“ vágott közbe a furlangos Zsófi.

„Az hiszed?“ viszonzá Olga, önelégülten mosolygva.

„Óh, még többet is tudok,“ folytató a szobaleány, felbátorítva az észrevett mosolygástól.

„Például?“

„Például, hogy a gróf ur fülig szerelmes a kisasszonyba.“

„Mintha az valami újság volna!“ mondá a baroness vállvonva.

„Es annyira féltékeny, hogy az egy olyan nagy urhoz nem is illik.“

Olga arcán nagy vidámság mutatkozott s látni lehetett, hogy a beszélgetés tárgya most már nagyon is érdekli.

A szobaleány néhány pillanatig hallgatott s ravasz szemét alattomban úrnőjére szegezte.

„Nos aztán?“ kérdé ez kissé türelmetlenül.

„Nem is hinné az ember,“ folytató Zsófi, „de a gróf ur csakugyan annyira viszi, hogy még Perger urra is féltékeny.“

„Akkor csakugyan neveléses,“ viszonzá Olga, fejét büszkén felemelvén.

„En is azt mondtam, mikor János, a gróf ur komor nyikja, néhány szót szolt erről. „A nagyságos kisasszony unatkozik,“ mondtam neki — „tréfálni szeret s az a Perger ur végre is elég együgyű, hogy a tréfát komolyba veszi.“

A baroness ismét vállat vont s kissé gunyos szinezetű hangon mondá:

„Akkor csakugyan sajnálatra méltó, ha komolyan veszi a dolgot.“

A szobaleány időközben készen volt fiatal úrnője fejdíszítésével s a bizalmas hangot a legszigorubb alázatossággal cserélve föl, mondá:

„Milyen színt ruhát méltóztatik választani a mai napra?“

„Hozd elő a szenső-ruhát.“

„Nagyságod tehát ma csak egyszerűen öltözködködik?“

„Amint látod, egészen egyszerűen. A mezei kirándulásnál lehetőleg minél kevesebb igényt szeretek.“

„Tehát mezei kirándulás!“ mondá Zsófi fiatal úrnőjére oly tekintetet vetvén, mintha el akarta volna találni, vajjon ezen egyszerű szavak mögött nem rejteződik-e még más valami.

„Istenem, hiszen hallod! Talbotné asszonyt, társalkodónémat is értesítheted, hogy a hintó öt órakor készen fog állani.“

„Azonnal tudatom vele.“

Azután add át üdvözléteket Perger urnak s mond meg neki, hogy igen örülök, ha szives lenne bennünket elkísérni.“

„Óh, a szegény gróf ur!“ kiáltá fel a szobaleány, fejét gunyos mosoly kíséretében hátra vetve.

Olga is nevetett s miután még egy tekintetet a tükörbe vetett s nyakékét megigazította, magában mondá:

„Igy meg lesz büntetve miad a kettő s ez kitűnő tréfa.“ — Azután ismét a szobaleányhoz fordulva mondá: „Nem kétkedem, hogy Jánost, a gróf titoktartó komornyikját öt óra előtt még látni fogod!“

„Ha a nagyságos kisasszonynak ugy tetszik.“

Olga legvigabb hangulattal vette elő erszényét. „Ugy tudom, hogy új kalapra van szükséged, Zsófi. Fogjad és tekintsd ezt annak jelöl, hogy meg vagyok veled elégedve.“

A szobaleány meghajtá magát s zsebébe csuszattá az ajándékot.

„Es ha találkozol Jánossal,“ folytató a kisasszony, „elmondhatod neki körülbelöl, hogy ma Berg felé kocsi-kázom ki s az erdőn át térek vissza.“

„Meg vagyok győződve, hogy János pontosan fog megjelenni,“ viszonzá Zsófi.

„Most elmehetsz.“

A simulékony szobaleány nem habozott a távozási parancsok engedelmekedni. Könnyedén surrant ki az ajtón, míg arca ravaszsgot és furlangosságot árukt el. Olga ismét kezébe vette a regényt s a legnagyobb figyelemmel olvasott végig egy egész fejezetet. Azután a jegyzéket az illető helyre tevén félre tette a könyvet.

„Lehetséges-e, hogy csakugyan többet gondol, mint amennyi a tréfa?“ mondá felállva s keztyűjét lassan felhuzva. „Néha csakugyan sajnálom, hogy megkezdtem a tréfát! . . . . De Istenem, hisz soha sem biztattam komolyan, mindössze mosolyogtam feléje, mert a mosolygás érdekessé tesz, igénybe vettem figyelmét, mert mulatságot nyújtott nekem, nem tiltottam meg neki a hízelgést, de korántsem adtam tudtára, hogy olysmit tölle várok! Tehetek-e róla, ha egy reggel összedöl mind ama fellegrár, melyeket Perger ur épít? . . . . Mily kalandos eszme, mint atyám titkára közelemben betolakodni! . . . . Igazán, ha mindezt figyelembe veszem, annak a tudatára jutok, hogy e komédiának mielőbb véget kell vetni, mert utóljára bajba keveredem! . . . . De ma még szükségem van rá — a gróft meg kell leckéztetni egy kicsit s e munkában hagyj segítsen nekem Perger ur.“

(Folyt. következik.)

helyiségben évi rendes közgyűlést tart, melyre az egyület összes tagjait van szerencsénk tisztelettel meghívni.

A közgyűlés tárgyai:

1. A felveendő jegyzőkönyv hitelesítésére két egyleti tag választatik.
2. Évi jelentés 1885 évről.
3. Az 1886. évi költség előirányzat — 1885. évi zárszámadások bemutatása — felül vizsgálás — a választmány fölmentése.
4. Választmányi előterjesztések.
5. Szabályszerűen beadott indítványok.
6. Az egyleti alapszabályok 10. §-ában előírt összes tisztviselők megválasztása.

Megjegyzés. Oly egyleti tagok, kik 2 havi tagdíj hátralékban vannak, szavazati joggal nem bírnak. Szentesen, 1886. február 18-án.

Szabó Mihály
titkár.

Balázsovits Norbert
elnök.

HIREK.

Esküvő. A szentesi szépek száma egygyel ismét fogy, még pedig úgy a társas körökben mint táncmulatságokban fesszelen jó kedvéről s kedves modoráról nevezetes Stammer Mariska kisasszonnyal, megyei alispánunk kedves és mévelt leányával, a midőn csinos vőlegénye, illetve férje Dobay Sándor főgymnásiumi tanárral új házba, Mármaros-Szigetre fog távozni. A fiatal pár esküvéje f. hó 22 én d. u. 4 órakor a helybeli r. kath. templomban fog végbemenni, mely alkalommal a helybeli társadalmi körök kedvencének s szíve választottjának azt a vig kedélyt s a boldogság ne továbbját új hónapba is kívánjuk.

Esküvő. Zolnay Kálmán megyei aljegyző f. hó 15-én tartotta egybekelési ünnepélyét, a midőn Tones József mágoosi uradalmi orvos csinos és mévelt leányának, Tones Emilia kisasszonynak örök hűséget esküdött. Az esküvő a menyasszony szülei házában ment végre, mely alkalommal Gerőc Lajos helybeli ref. lelkész ur az egyházi funkciót végezte. Az esküvőt lakodalmi ebéd követte jó kedv s szerencse kívánatok kíséretében, este pedig Szentesre érkezett az új pár. Sok boldogságot kívánunk.

Kaszinói bál lesz f. hó 25-én azaz csütörtökön, melynek tiszta jövedelme a kaszinói könyvtár gyarapítására fog fordítatni. Egy kaszinói bál már egész újdonság városunkban s a kik egykor résztvettek a kaszinói bálakban, nagyon jól tudják, hogy ott igazán jól lehetett mulatni, reméljük lehet tehát, hogy a mostani bál is méltó utódja lesz az előbbi kitűnő kaszinói mulatságoknak. Mint biztos forrásból értesülünk, a vígalmi bizottság a jó hírnévnek örvendő orosházi első zenekart fogja elhozatni, s így már ez a körülmény is ajánlja a megjelenést. A kik tévedésből nem kaptak volna meghívót, sziveskedjenek dr. Hódi János urhoz fordulni.

Gyászír Hunyady Imre mágoosi uradalmi kasznár urat és kedves nejét súlyos csapás érte Vilma leányuknak, ki a helybeli polgári iskolába mint maasztanuló volt beírva, f. hó 13-án az az mult szombaton történt elhalálása folytán. Béke lengjen a kedves elhunyt porai felet s az idő gyógyító ereje hegessze be mielőbb a szülők súlyos fájdalmát.

Belépti jegyek a szentesi iparos ifjak képző és segélyező egylete által f. hó 27 én azaz jövő szombaton Elszasser Sándor kávéházi nagy termében tartandó farsangi táncmulatságra mai naptól kezdve Bünyai József és Welisch Vilmos kereskedő urak üzletében már kaphatók. Erre főképp azokat figyelmeztetjük, kik személyjegyet akarnak váltani, mert ennek ára az nap este a pénztárnál nagyobb lesz, a mint ez a meghívón is jelölve volt. — A kik tévedésből nem kaptak volna meghívót, sziveskedjék Kanász Nagy Antal férfinabához mint a rendező-bizottság megbízottjához fordulni.

Értesítés. A szentesi kölcsönös segélyező szövetkezet tagjai értesítettek, hogy mai naptól kezdve a szövetkezet tagjai az alapszabályokban előírt feltételek mellett kölcsönért folyamodhatnak, mely célból mindig a befizetés napján az az szombaton délután a szövetkezeti pénztárnoknál a hivatalos helyiségben jelentkezzenek. Szentes 1886 febr. 19. Az igazgatóság.

Jelmez- és álarcoltözetek nagyon készülnek Jakó Mihály e téren is nagyon ügyes nőiszabó műhelyében a helybeli dal- és zeneegylet által f. é. március 9-én rendezendő álarcolás alkalmára s igen jutányos ár mellett kölcsönözhető ki.

Egybekelés. Irházi Sándor, az Amerikába ki vándorolt Irházi gazdálkodó fia és Győri Eszti f. hó 18-án tartották egybekelésüket a helybeli ref. templomban. Az esküvőt lakoma követte Ugray Ferenc kovács és neje Irházi Eszter vendégszerető házában. Legyen sokáig boldog a fiatal pár.

Van már pénz — ezzel a hírrel kedveskedünk mindazon polgártársaknak, kik az új szentesi kölcsönös segélyező szövetkezet tagjai s netalán kölcsönt akarnának igénybe venni. Ugyanis — mint a hírek közt közt értesítésből olvasható, — a szövetkezet igazgatósága azon helyzetben van, hogy adhat már kölcsönöket az alapszabályokban megállapított feltételek mellett — jelentkezni lehet mindig a befizetés napján azaz szombaton délután a szövetkezeti pénztárnoknál a hivatalos helyiségben. A kölcsön kamat a kezelési költséggel együtt 8 százalékos.

10 körvény érkezett be eddig a Szentes városi kertészeti állomásra hirdett pályázat folytán s némi pályázó oly kitűnő bizonyítványokkal igazolja szak-képzettségét, hogy a választással megbízott városi tanács csakugyan szerencsés helyzetbe jutott, mert a legszakképzettebb egyének vannak a folyamodók közt. Hogy többet ne említsünk, egy a pályázók közül négy évig volt mint kertész alkalmazva a bécsi császári palota-

kertben, azután a budai várpalota kertjében, Albrecht főhercegnél s gróf Károlyi Alajos londoni nagykövetnél. Egy másik a magyar földmívelési miniszterium részéről a legnagyobb partfogásban részestül, mi szakképzettség és egyéb jó tulajdonai mellett bizonyít. Mindazáltal, mint halljuk, a pályázat határideje márc. 1-éig meg lett hosszabbítva. Kétsékedni sem kell, hogy a városi tanács szem előtt tartva városunk érdekeit, a legkvalifikáltabb folyamodót fogja kiszemelni s megválasztani.

Felolvasás A 48-as népkörben holnap, vasárnap d. u. 6 órakor Beszédes István, a kör jegyzője fog fölolvastatni, melyen a kör tagjain kívül vendégek is szívesen látnak.

Segélyegyletünk egy részvényének értéke az 1885. év végén 297 frt 81 kr., tehát 45 frt és 85 krajcárral szaporodott 1884. év végétől az értéke.

Hatóság engedély megtagadása. Kolozsvári József szingizgató az iránt kereste meg a városi tanácsot, miszerint engedtetnék meg neki, hogy dráma, népszínmű és operett társulatával e f. év márc. végétől május 75-ig városunkban előadásokat tarthasson. Mint értesülünk, a hatóság folyamodó kérelmének nem adott helyet, mi igen helyeselhető, mert kár volna szegénynek ide fáradni.

Havazás. A hó tegnap óta ismét szakad a nyakunkba, melynek megszünte után, ha valami kriminalis idő nem lesz, hát valóságos mártírium lesz a városban járni, különösen oly helyeken, hol még nincs járda.

Tűzesetek. F. hó 12-én este 8 óra tájban Bodor Albert és neje IV. t. 95. sz. háza eddig ismeretlen okból kigyuladt és nádtetőzete teljesen leégett. A tűz a padláson keletkezett és oly hirtelen terjedt, hogy az ott elhelyezett 9 oldal szalonját, 3 darab sertésnek füstölt húsát, fehérneműket és gazdasági eszközöket megmenteni lehetetlen volt. A kár 450—500 frtra tehető, melyből semmi sem volt biztosítva. — Pár napra a fent jelzett tűz után, f. hó 14-én éjjel 1 órakor, Kiss Sándornak a nagyhegyi szőlőben levő házikója égett le. A kár itt mintegy 150 frt.

Irtó háború a kutyák ellen. A rendőrség legközelebb a kiséri kutyáállományból 32 kutyát lövetett agyon, mert a mult heten veszett kutya járt ott, mely állítólag néhány kutyát meg is mart. Különböző kutyáknak jövő számunkban külön cikket szánunk.

„Equitable“ életbiztosító társaság New-Yorkban. A magyar kereskedelmi törvény által előírt minden föltétel teljesítése után a budapesti kereskedelmi és váltótörvényesek az „Equitable“ cég bejegyzését a magyar korona országában üzletkötések céljából Budapest főszékhelyileg, elrendelte — s az intézet, tevékenységét tényleg már megkezdé. Az „Equitable“ egyike a világ legnagyobb biztosító társulatainak, és üzletforgalmát illetőleg csupán egy társulat a new-yorki „Mutuel“, által szárnyaltatik tul. Az „Equitable“ biztosítási állománya 1884. decemb. 31-én 83.699 biztosító-levélre, 1.314.998,976 marka biztosított tőkére rugott; 1884-ik évben kötött új biztosítások 360.727,492 márkára mentek. A társaság 1884-iki bevételai kamatok és díjakban 61.764,791 márkát tettek s ugyanazon év december 31-én 247.188,154 marka vagyon mutatott ki, mely főzetül szolgált a díj-tartalékra 201.661,346 márkáig, a kártartaléknak 546.465 márkáig, a tőke-tartaléknak 425.000 márkáig s a nyereség-tartaléknak 41.555,373 márkáig. A 425.000 marka részvényitőkét az alapszabályok értelmében nem szabad hét százaléknál magasabban kamatoztatni, s az é. énkinti jövedelemtöbbel a nyereség-részzel biztosítottak javára esk. — Az „Equitable“ biztosítási föltételei közül kiemelendő, miszerint minden általa kiállított biztosító-levélet a harmadik biztosítási év letele után megtámadhatatlannak nyilvánít. A biztosítottak s a társulat között felmerülő minden vita, ha a felek valamely választott bíróságban nem egyeztek meg, azon orsz. bíróság elé tartoznak, a hol a biztosítás kötöttet. A társulat határozatlan kötelezi magát a székhelyén kívül hozott jogerejű ítéleteknek föltétlen elismerésére. Az „Equitable“ a magyar kereskedelmi törvény 453. §-a értelmében a Magyar Általános Hitelbanknál 100.000 forintnyi összegűt biztosítási alap gyanánt tett le, s a magyar korona országában képviselőjül Singer József urat bízta meg.

Egy báró — mint hóhér. A Carlisleban a napokban végbement hármas kivégzés alatt Berry hóhérnak egy idegen önként és díjtalanul ígérkezett. Az önkéntes príbék Maldon Károlynak nevezte magát s mint a helyi lapok írják, megérkezésekor a legelső rangú szállodába szállt s ott elegánsan költekezett. Most kitűnt, hogy az önkéntes hóhér egy báró volt, a kinek nagy passziója a kivégzéseknél segédkezni.

E rovatunk folytatása a mellékletben.

Szerkesztői üzenet.

Több részvényesnek. A régi segélyegyletnek ügyéről — minthogy az értesülésünk szerint felebbezés folytán a felső törvényeséknél van — csak is akkor fognak értesülhetni a részvényesek, ha az a felső fórumtól vissza erkezik; tehát addig hiába való minden interpelláció.

Nyiltér.

(E rovatban közöltéért nem vállal felelősséget a szerkesztő.)

Farbige seidene Faille Française, Surrah, Satin merveilleux, Atlasse, Damaste, Ripse und Taffete fl. 1. 35 per Meter bis fl. 7.45 ver. in einzelnen Roben und Stücken zollfrei in's Haus das Seidenfabrik-Depot G Henneberg (k. und k. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto. (5.)

Gazdasági gépek eladása.

A Jeszenszky és Faragó cég csődtömegéhez tartozó s bármikor megtekinthető gazdasági gépek és géprészletek u. m.:

Locomobiler, cséplőgépek, járgányok és járgányeséplők, kézi cséplők, kukoricamorzsolók, répa- és szeceksavágók, trieurók, vetőgépek, ekék, talyigák, boronák, szivaty-

tyúk, fecskendők, darálók, emelőgépek, rostatók, mérlegek, gépszíjak, tömlők, gázosóvek, lemezek, sodrony-szövetek s egyéb szerzőszámfélékből álló raktárak — akár egyenkint, akár csoportosan, akár pedig együttesen, 1886. évi március hó 1-ig a legjutányosabb áron szabad kézből eladtnak.

Elárúitási hely: Szegeden, a hidúcai Tóth Péter-féle ház sarok üzleti helyiségében.

Szegeden, 1886. február 10-én.

Molnár Márton s. k.

csőd-tömeggondnok.

Pályázati hirdetmény,

Szentes város területén a koser-hús mérésijog elnyerése iránt.

A szentesi zsidó hitközség képviselőtestületének határozata folytán a város területén a koser-hús mérésijog elnyerése iránt ezennel pályázat hirdettetik.

Az ezen jogot elnyerő köteles a városban két széket állítani s egész éven át folytonosan koser húst tartani.

25 forint bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok annak megjelölésével, hogy a koser-húst — a városban uralgó általános hús árszabályhoz viszonyítva — kilogrammonként mily arányban hajlandó árusítani, 1886. február hó 26-ik napjának délelőtti 11 órájáig nyújtandók be a hitközség jegyzőjé hivatalában, hol a közelebbi föltételek meg tudhatók. Az ajánlatban fölemlítendő, miszerint pályázó a feltételeket ismeri s ezeknek magát aláveti.

Az ajánlatok 1886. évi február hó 28-án délután 2 órakor bontatnak föl a hitközség tanács-termében, mely alkalommal ajánlattevők személyes megjelenésre fölhivatnak.

Szentes, 1886. február 18.

Plager Jakob Dr. Cukkermann Soma
hitk. jegyző. hitk. elnök.

779
v. 1885

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a szentesi kir. járásbírószág 4965. [885. számú végzése által Abaffy László javára Hankisz Erzsébet és Hankisz Gabriella ellen 110 frt tőke, ennek 1885. év szeptember hó 30 ik napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 38 frt 21 kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 840 frtra becsült 4 darab 689. számú, szentesi segélyegyleti részvényből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladtnak.

Mely árverésnek a 4987 [1885. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínén, vagyis Szentesen a kir. járásbírószágnál leendő eszközzésére 1886-ik évi február hó 25-ik napjának d. e. 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. § a értelmében ezen legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladtni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. LX. t. c. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Szentesen, 1886. év február hó 14 én.

Végh Sándor
kir. bír végrehajtó.

Hirdetmény.

A nmélt. m. kir. földm. ipar- és kereskedelemügyi miniszteriumnak az iparhatósági megbízottak utasítása tárgyában kiadott 9909. számú rendelete 2-ik §-a 251)t. 886. számú végzés folytán közhírré tétetik, miszerint az 1886-ik folyó évre megválasztott iparhatósági bizottsági tagok közül az ipartörvény 173. §-a értelmében teendőiket illetőleg kijelöltettek:

a.) Az iparhatóság, esetleg testület lajstromai ellenőrzésére: Stark Nándor és Szénásy Ferencz.

b.) A tanonc-iskolák látogatására Varga Beniamin, Tóth László, Kölber Mihály, Soós Ferencz.

c.) A műhelyek megvizsgálására Kanász Antal, Lakos Gábor, Mátéffy Antal, Molnai Bálint, Borbély Lajos, Varsányi Sámuel, Szijártó Szabó Imre, Gálfi Sándor, Mészáros István, Kanász Nagy Lajos, Módlá János, Tancik József.

d.) A gyárak megsemlésére Máhr Kázmér, Sebesi Mihály bizottsági tagok, kik is az ipartörvény 173. §-a értelmében igazoló okmányokkal látván el, eljárásaikra vonatkozólag a f. évi 503. szám alatt kiadott miniszteri rendelet értelmében utasitattak.

Szentes, 1886. február hó 19.

Mikec Ferenc
tanácsnok.

Melléklet a „Szentés és Vidéke“ 1886. évi 8-ik számához.

— **Fényképező kalap.** Párisban sajátságos kalapokat hordának egy idő óta. Elueveztek fényképező kalapoknak. A kalap felső részében egy kis fotografiai készülék van elhelyezve, a melyben több preparált lap van. A kalap elején levő kis nyíláson át könnyen lefényképezhet a kalap tulajdonosa akár egy szép vidéket vagy olyan hölgyet, a ki neki megtetszik. Ha megmondjuk, hogy a kalap tulajdonosának nem kell egyebet tenni, csak fixirozni egy csinos hölgyet, hogy aztán alkalmas pillanatban moghuzhasson egy zsinórt, mire a fényképező készülékről elvonul a lepel, s az imádásra méltó hölgy arcképe ott van a kalapban — úgy meg van magyarázva, miért lesz csakhamar divatos ez eredeti kalap.

— **Öngyilkos házaspár.** Purkesdorfban Bakler József foglalkozás nélküli könyvezető s nejét nemrég holtan találták az általuk bérelt kertiházban. Két levelet hagytak hátra, melyekben azt írják, hogy mérgezés által vetettek véget életüknek, mert a nyomort nem bírták tovább kiállni.

— **Pálinkától halt meg.** Horváth Ede pesti lakatos hétfőn este lakásáról átment a szomszédos kis kocsma-ba, hol egy pohár pálinkát ivott. Nemsokára gyomor-fájásról panaszkodott, hányni kezdett s mielőtt orvosi segítségben részesült volna, meghalt. Holt testét boncolás végett beszállították a Rókus kórház halottas házába, hol konstatálták, hogy a pálinka ölte meg.

— **Farkasok garázdálkodása Aszódon.** Aszód vidékén a farkasok nagyon elszaporodtak s nagy mennyiségűk tudatában oly vakmerökké lettek, hogy a városba is ellatogtának.

— **A kamatlábnak fokozatos leszállításáról** érkező hírek mindenfelől, bizonyosságául a rendkívüli pénz-bőségnek.

— **Eb által fölfedezett bűn.** Esztergomban f. hó 8-án a délelőtti órákban a kis Duna partja melletti Grünwald és társa farkereskedő cég házörzője, egy tarka komodor, a néhány lépésre levő vágóhidhoz ment az alatt elfolyó meleg forrásvízben hulladékokat keresni, s midőn az udvarba visszatért, szájaiban egy újszülött gyermeket hozott. Az összecsendült bámulóknak sikerült a csecsemőt az eb szájából kivenni. A csecsemő halva volt s nyakára egy monogrammal ellátott kendő volt hurokra kötve. A bűnös anyát eddig nem sikerült elfogni. Eddigi orvosi vélemény azt mondja, hogy a csecsemő újszülött előbb a kendővel fojtatott meg s aztán a forrásvízbe dobott, hol körülbelül két napig feküdt.

— **A honvédelmi miniszter** egy előforduló eset alkalmából kimondotta, hogy a védkötelezettség terhe alól való felmentéshez az öröklött birtokon a személyes gazdálkodás okmenten megkivántható. Azon védköteles tehát, ki öröklött birtokát hasznabérbe adja, a hadmentesség nem tarthat igényt.

— **Rendkívüli ikerszülés.** Lelédén, Hontmegyében

történt a következő rendkívüli eset. Limicky János ottani törvénybírónak neje eszelőtt 15 évvel szült utóljára, de gyermekei mind meghaltak. Mult hó 30-án azonban ismét szült a férje örömeire egy leánykát, s utána négy napra, vagyis f. hó 2-án ismét egy fiút.

— **Levágott orr.** Mentzler András cipész és Szilágyi Lajos kőműves együtt dolgoztak a kender-utcában, de nem szakmájukba vágó munkát végeztek, hanem havat kotortak. Mentzler Andrásnak, a míg a hőcsákányt a fagyos hóba vágta, egy az ő izlése szerint jó ötlete támadt. Oda fordult Szilágyihoz s e kérdéssel inzultálta: „Mikor jönnek meg a fecskék?” (ez a kőművesek gunyveve.) Persze, Szilágyi nem hagyhatta ezt felelet nélkül: „Majd ha a suszterek csizmát csinálnak a varjuknak.” Több sem kellett a tréfás cipésznek. Meglóbázta a csákányt kezében s azután lecsapott vele a „fecske“ orrára, mely rögtön leesett. A nagy kiáltozásra előkerült egy rendőr, s az Szilágyit a kórházba, Mentzler pedig a dutyiba vitte.

— **Szegeden a piaristák étkező asztaláról** 18 ezüst kanalat loptak el. A tettesek nem kerültek még kézre. A kedélyes páterek ennek folytán elhatározták, hogy ezután ők is, mint Atilla, a hatalmas kukkirály . . . fakanállal esznek.

— **Gyilkos támadás.** Kis-Oroszin, (Pestmegye) f. hó 10-én este 7—8 óra körül özv. Gref Józsefét, kinek némi vagyona is van, valaki úgy homlokra lötte, hogy az eszméletét veszítve, összerogyott. A tettest nyomozzák.

— **Magyarországon a középiskolák száma 1884—85. évben 177 volt s e számmal a népesség arányához mérve Poroszország és Ausztria közt állunk.** A középiskolák közt 150 gymnasium és csak 27 reáliskola van. Jellegük szerint az állam vezetése alatt áll: 117, elleben felekezeti 60. A tanulók száma 42,711 volt, (egy évvel előbb csak 40,711). E számból teljes 37,448 esik a gymnasiumokra és csak 5,480 a reáliskolákra.

— **Tizenegy esküvő egy napon.** H.-K.-Szt.-Imrén f. hó 8-án az ev. ref. templomban meghatározott jelenet folyt le, roppant nagy közönség előtt. Egy időben 14 pár fogadta az egyház áldását házassági frigyökre, melyet eddig törvényen kívül folytattak. — E szép nap az egész közönség örömmelmepe vala és mindenki igyekezett jókívánatát az egybekeltelnek kifejezni s azoknak, kik e szép és hazafias dolgot eszközölték, különösen Nagy István ref. lelkésznek legőszintűbb elismerését nyilvánítani. Nálunk is akadna egy 100 törvénytelen pár.

— **Egy báli meghívó.** „Meghívó. Az almádi őszbevegélyendő nemes ifjuság folyó 1886. évi február hó 14-én Almádban, a „Hattyu szálloda“ s a szomszédos Kovács-féle termekben zártkörű gentry-bált rendez, melyre kívül címzett almádi kedvelő, nemes gentry-urat tisztelettel meghívja a rendező nemes kompánia megbízá-

sából: Az elnöklő disz-horkolnok. Kezdeté délután 3 órákor, a helyszínén. Belépti díj nincs. A t. genitrik szíves feltűzetei azonban nemesen elveretnek. A hölgyek tiszteletteljesen kizárják. Kéretnek a t. genitrik, minél egyszerűbb toilette-ben, lehetőleg jó meleg subagallérral s szörkezüten megjelenni.

A P R Ó S Á G.

Szabók csufolása a kecskével ismeretes dolog, de kevesen tudják, hogy honnan ered az az elterjedt csufotodás. A történelem erre vonatkozólag a következőket jegyzi fel: Midőn a tatárok 1244-ben Sziléziába is betűtöttek s Henriket Liegnitznél megverték, Glogau vára is ostrom alá jutott. Az ostromlottak már az éhhalállal küzdöttek. Ekkor a szabók arra a gondolatra jöttek, hogy kecskebőrbe varatták magukat s úgy ugráltak a kőfalra. A tatárok látván hogy a keresztényeknek még sok élelmi szerük van, felszedték sátorfáikat, s hazájukba mentek.

* * *
Egy világfi albumából. „Tudok egy módszert, melyből a leghíbb nő is megítheti a saját szépségét — ha akarja.

(Nagyon kétlelem, hogy akarná!)

Lépegy egy lövönatu kocsi-ra, amelyen minden ülés el van foglalva. Ha rögtön helyet kap, akkor nagyon szép. Ha fél percig kell állnia, mielőtt valaki megkínálja ülésével, akkor csak kellemes a kűlseje. Ha pedig az egész uton senki sem áll föl érte, akkor bizonyosan csunya.

Éz a módszer csalhatatlan!

* * *
Ráismert. — Vádlott, mondja meg vezeték és keresztnevét!

— Látszik, elnök ur, hogy ön még új ember e helyen. Olyan régen járok már ide, hogy kollégái kivétel nélkül jól ismernek.

* * *
Prédikáció alatt. Egy fiatal ember egyre forgatja a fejét a tiszteletes úr prédikációja alatt. Az öreg ur megsokálja a dolgot s rákiált: Menjen ki fiatal ember, ne zavarja a hiveket; az a leány, a kít keres, nincsen a templomban!

* * *
Az omnibuszban. Hölgy: Szent isten! ;Ellopták tárcám! Bizonyosan az a fiatal ember tette, aki mellettem ült.

Ur: Hát nem érezte, mikor zsebibe nyult?

Hölgy (elpirulva): Éreztem valamit, de azt hittem, hogy levélkét akar oda csusztatni.

Singerstrasse 15.

PSERHOFER J.-féle

 gyógyszertár
 Bécsben.

 zum
 „gold. Reichsapfel“

Vértisztító labdacok

ezelőtt egyetemes labdacok neve alatt, ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben e labdacok csodás hatásukat észreveszen be nem bizonyították volna. A legmakacsabb esetekben, melyekben minden egyéb szer sikertelenül alkalmaztatott, ezen labdacok számtalanszor és a legrövidebb idő alatt teljes gyógyulást eredményeztek. 1 doboz 15 labdacccsal 21 kr., 1 tekercs 6 dobozzal 1 frt 5 kr., bérmentelen utánvét melléti megkülönböztetéssel 1 frt 10 kr. (1 tekercsnél kevesebb n m küldetik) Számtalan levél érkezett, melyek írói hálát mondanak a labdacokért, melyeknek a legkülönbözteteb és legujobbabb betegségekben egészségük helyreállítását köszönik. A ki csak egyszer kísérletet tett velük, tovább ajánlja. A számtalan köszönő iratok közül ide mellékelve közlünk néhányat.

Leongang, 1883. május 15.

Nagybecsült uram! Ön labdaccai valóban csodát művelnek, nem olyanok mint sok más magasztalt szer, hanem igazán majdnem minden bajban segítenek.

A hűvetkór megrendült labdacokat nagyobbbrést barátaim és ismerőseim közt osztottam ki s valamennyin segítettek, még élemedett koru s különféle bajban és nyavalyában szenvedő emberek is, ha nem kapták is vissza teljes egészségüket, mégis tetemes javulást tapasztaltak s továbbra is használják. Kérem tehát, küldjön nekem újót több tekercsessel. Fogadjon mindnyájunktól, kik oly szerencsések valának labdaccai által az egészséget visszanyerni, leghálásabb köszönetünket.
 Deutinger Márton.

Béga-Szt.-György, 1882. február 16.

Tisztelt uram! Nem tudom eléggé legforróbb köszönetemet nyilvánítani ön labdaccaiért, mert nóm, ki már évek óta miserében szenvedett, Isten segítségével mellett ön vértisztító labdacsaitól gyógyult meg és habár még most is kénytelen

Fagy-balzsam, Pserhofer J.-tól évek óta legbiztosabb szernek van elismerve mindennemű fagybajok és idült sebek stb. ellen. 1 téglya 40 kr.

Guga-balzsam, megbízható szer mindennemű guga-bajok ellen. Egy üvegcse 40 kr.

Élet-essencia (prágai cseppek), megromlott gyomor, rosz emésztés, mindennemű altesti bajok ellen kitűnő háziszser. Egy üvegcse 20 kr.

Utifü-nedv, általánosan ismert, kitűnő háziszser köhögés, rekedtség, hurut stb. ellen. Egy üvegcse 50 kr.

Amerikai köcsvény-kenőcs, legjobb szer minden köcsvényes és csuzos baj, tagzagatás, görcs, fülzagatás, stb. ellon 1 frt 20 kr.

Mindegyik homöopátiikus gyógyszer mindig készletben van.

Az itt felsorolt készítményeken kívül, még az összes osztrák hírlapokban hirdettet bel- és külföldi valamennyi különlegesség kapható, ugymint:

Alpesi növényillkór Bernhardtól. Egy üveg 2 frt 60 kr., félüveg 1 frt 40 kr.

Szem-essencia dr. Romershausentól, Egy üveg 2 frt 50 kr., félüveg 1 frt 50 kr.

Dr. Hufeland szemtubákja 60 kr.

Köcsvény-folyadék Kvizidától. Egy üveg 1 frt.

Felfrisítő folyadék lovak számára 1 frt 40 kr.

Korneuburgi marhapor. Egy csomag 42 kr.

Rozpálínka. Egy üveg 60 kr.

stb. azonkívül a raktáron nem lévő cikkek kívánatra pontosan és jutányosan megszerezhetők.

Postai szétküldés 5 frton aluli megrendeléseknél az összegnek postautalványával való előleges beklüldése mellett, nagyobb összegeknél postautalvással is eszközölhetik.

azokat bevenni, egészségi állapota mindazonáltal annyira javult, hogy ismét ifjúkori fürgeséggel képes teendőit végezni. Kérem önt, fordítsa ezen köszönetnyilvánításomat a szenvedő emberiség javára s legyen szives egyuttal két tekercs labdacot és két darab chinai szappant nekem küldeni. — Kiváló tisztellel maradtam
 Novák Alajos, főkertész.

Telkintetes ur! Azon fültételből kiindulva, hogy összes gyógyszerel ép oly jók lehetnek, mint híres fagy-balzsama, mely családornál több idült fagysebnék véget vetett, dacára az u. n. egyetemes gyógyszerek iránti ellenszenvemnek elhatároztam, vértisztító labdaccaihoz folyamodni, hogy ezen kis golyócskák segítségével több évi aranyeres bajjomon segítsék. Legkevesebb sem tartózkodom önnök megvallani, hogy régi bajom négy heti használat után teljesen megszűnt s én azóta ezen labdacokat barátaim körében a legmelegebben ajánlom. Nincs kifogásom ellene, ha ön ezen sorokat — azonban nevem megnevezése nélkül — nyilvánosságra hozza.
 Tisztelettel C. T.

Bécs, 1881. február 20.

Tannochinin-hajkenőcs, Pserhofer J.-tól évek óta orvostól sok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismerve, 1 csinosan kiállított nagy szelence 2 frt.

Egyetemes kenőcs, Stendel tanártól, vágási és szúrásisebeknél, mindennemű daganatoknál, régi, időszakont felújuló sebeknél a lábón, pokolvárnál, gyuladása esett mellénél és hasonló bajoknál jónak bizonyult. 1 szelence 50 kr.

Egyetemes tisztító só, Bulirich A. W.-tól zavart emésztés minden következményei, ugymint fejfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhaj, aranyérdugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Stájer növénynedv. Egy üveg 88 kr.

Máriaeelli gyomorcsseppek. Egy üveg 35 kr.

Schaumann-féle gyomorsó. Egy doboz 75 kr.

Ujrokaylin Herbabnytól. Egy üveg 1 frt és 1 frt 20 kr.

Mész-vas-ayrup Herbabnytól. 1 frt 25 kr.

Oxford-fogcsseppek. Egy üveg 50 kr.

Labdacok kutyák számára. Egy doboz 30 kr.

Turisták kenőcse. Egy tekercs 60 kr.

Por lábizzadás ellen. 50 kr.

Pályázati hirdetmény.

A békés-apátfalvi védőtöltés tisztai szakaszában a Kurca meder főtartány csatorna 164 és 422-8 folyó méterénél a mindszei határban építendő fahidak foganatosítására szükségelt munkálatoknak vállalat útján leendő biztosítására, zártajánlati verseny tárgyalás hirdettetik.

Ezen két darab fahidak előállítására 2280 frt 35 kr. költség van előirányozva.

Az összes szállítandó famennyiség 92-8 m.³ fenyőfa, a földmunka mintegy 135 m.³, a vasanyag 5-5 métermázsza.

Az ajánlat az egész mű elkészítésére teendő.

Az ivenkint 50 kros bélyeggel ellátott, 5 pécsettél zárt s a feltételeknek megfelelő ajánlatok 1886. évi március hó 2-ik napjának déli 12 órájáig Szentesen a kormánybiztosi központi hivatalnál nyújtandók be ezen cím alatt: „Ajánlat a Kurca meder főtartány csatorna 164 és 422-8 folyóméterénél tervezett fahidak építésének foganatosítására.“ Később beadott ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Az ajánlathoz a költségvetési összeg 5%-át tevő bánatpénznek letéteményezéséről szóló letéti nyugta csatolandó, a bánatpénz akár készpénzben, akár az általános feltételek 2-ik § ában előírt értékpapirookban Szentesen a kormánybiztosi pénztárnál teendő le.

Minden pályázó köteles ajánlatában kijelenteni, hogy a pályázati feltételeket, szerződési mintát, tervrajzokat, előmérteket, költségvetést, egységi árat, a helyi körülményeket, általános és részletes építési feltételeket tökéletesen ismeri, s magát azoknak aláveti, és hogy a kérdéses fahidak előállítását az engedélyezett árákból mennyi % árleengedés vagy felülfizetés mellett kész elvállalni.

Tervrajzok, előméret, költségvetés, egységi árat, építési feltételek s egyéb okmányok a szegedi m. kir. folyamernöki hivatal helyiségében Szegeden (posta palota I. em.) a hivatalos órák alatt megszemléltetők.

A benyújtott ajánlatok Szentesen a kormánybiztosi központi hivatalban 1886. évi március hó 2-án délután 3 órakor bizottságilag fognak felbontatni, hol az ajánlattevők is megjelenhetnek.

Szentesen, 1886. évi február hó 6-án.

Hörváth Gyula
 kormánybiztos.